

עיריית תל-אביב-יפו
אגף התנועה
מח' ניהול ובקרת תנועה

ג' בכסלו, התשע"ב
29 נובמבר 2011
סימוכין: 42311011

אל: מנהל אגף התנועה

מאת: מנהלת מח' ניהול ובקרת תנועה

הנדון: הערות לדוח ביקורת היערכות העירייה להבטחת נגישות לאנשים עם מוגבלות

יש להוסיף

דף 10 סעיף 48 – ג. אגף התנועה – זמזמים לעיוורים (הנגשת רמזורים).

דף 13 סעיף 66 - מבירור שערכנו טרם פורסמו דרישות לגבי ההתקנה במרחב הציבורי. מצ"ב תשובתה של נ ה ממכון התקנים. החלק שפורסם התקבל אצלנו בתאריך 09/11/11.

דף 14 סעיף 70 – אושר תקציב של 1.000.000 ₪ לשנת 2012 להתקנת זמזמים.

דף 14 סעיף 72 – מבדיקת הביקורת עולה כי לא קיימת מערכת ממוחשבת המפקחת ומנטרת פעילות רמזורי השמע בעיר. המידע בנוגע לתקלות **של הזמזמים** מותנה בקבלת דיווח/תלונה של אזרחים המדווחים על התקלה.

דף 14 סעיף 72 - יש לציין שפעם בחדשיים מתבצעים טיפולים תקופתיים במערך הרמזורים ובמסגרת טיפולים אלו נבדקים גם התקנים.

בכבוד רב,

מנהלת מח' ניהול ובקרת תנועה

העתק:

– סגן מנהל מינהל בתי"ש.

תקציב הנגישות

- 43. מהערכה שבוצעה על ידי צוות הנגישות העירוני עולה כי עלות הנגשת העיר עשויה להסתכם בסכום של כ- 350 מיליון ש"ח.
- 44. מבדיקת הביקורת עולה כי לא ניתן לייחס את ההשקעה בתחום ההנגשה לפי מינהל וכן לא ניתן לאמוד את תקציב העירייה להנגשה. קיימים מספר תב"רים הקשורים להנגשה, אך הם בסכומים זניחים יחסית.
- 45. משיחה שערכה הביקורת עם אגף תקציבים נמסר כי במכרזים לפיתוח ושיפוץ אינטנסיבי של מבנים/רחובות אין פרק נפרד לתיקצוב ההנגשה. דרישות ההנגשה נכללות בתקצוב הכולל של הפרויקט. כך לדוגמה, במקרה של שיפוץ רחובות עירוניים, תפיסת העבודה של העיריה היא שאין מבצעים ברחוב הנגשה בלבד. עבודות ההנגשה הן חלק מעבודות השיפוץ הכלליות ברחוב.
- 46. כאמור, במסגרת החלטות מנכ"ל העירייה מו.אריך 27 במאי, 2010 הוחלט כי יש לדאוג בתוכנית העבודה הקרובה ליחד סעיף נפרד לנושא ההנגשה על מנת להסדיר ולתעד ההשקעות העירוניות בנושא זה.
- 47. מבדיקה שערכה הביקורת מול אגף תקציבים בעירייה נמסר כי במסגרת דיוני התב"ר לשנת 2012 נכללו תב"רים יעודיים לנושאי ההנגשה בפרקים הבאים: חופים, שיפור פני העיר, שירותים חברתיים, חינוך, קהילה נוער וספורט ותרבות. ההקצאה תועלה לאישור מוסדות העירייה כמקובל.

מינהל בינוי ותשתיות

- 48. מינהל בינוי ותשתיות אחראי על ההנגשה באמצעות מספר אגפים:
 - א. אגף דרכים ומאור - אחראי להקמה ולתחזוקה של המרחב הציבורי הכולל: תשתיות הכבישים, המדרכות, הגשרים, מצוקי החוף ומתקני התאורה בכל רחבי העיר. במסגרת תפקידיו אחראי האגף גם על ההנגשה במרחב הציבורי.
 - ב. אגף מבני ציבור - אחראי לתכנון ולביצוע של פרויקטי הקמה, שיפוץ, הסבה, שיקום ושיחזור של מבני ציבור. באחריות האגף לוודא התייחסות להנגשה במסגרת הפעילות המבוצעת.

ע. אגף תשתיות - אחראי על תשתיות (הקמה, שיפוץ, הסבה)

62. בעקבות האמור החלה העירייה בהנגשת רמזורים באמצעות התקנת זמזמים (התקני שמע לרמזור), המפיקים אות שמע ואות מישושי המיועדים לסייע לאנשים עם מוגבלות ראייה או/וגם לאנשים עם מוגבלות ראייה ושמיעה לחצות את הכביש בכטחה.

63. מדיניות התקנת הזמזמים בעירייה הינה כדלהלן:

- א. ככל הקמה של רמזור חדש, מותקנים זמזמים בכל המעברים הקיימים בצומת.
- ב. במקרה של שיקום ציר, כדוגמת שיקום ציר אבן גבירול, מבוצעת הנגשת רמזורים (זמזמים), כחלק אינטגרלי מהפרויקט.
- ג. הרשות לענייני אנשים עם מוגבלות בעיריית תל-אביב-יפו בסיוע הקרן לפיתוח שירותים לנכים במוסד לביטוח לאומי מתקינה זמזמים בצמתים מרכזיים בעיר עבור בעלי לקויות ראייה, בהתאם לבקשות/פניות המתקבלות מתושבים.

64. בתאריך 26 ביולי, 2010 הוציאה היחידה לתכנון אסטרטגי, במנהל הנדסה הנחיות להצבת רמזורי שמע (להלן- "הנחיות הצבת רמזורים") הנחלקות ל-2 חלקים:

- א. הנחיות לקביעת האותות עצמן.
- ב. הנחיות הצבת רמזור שמע.

65. משיחה שקיימה הביקורת עם מנהלת מחלקת בקרת תנועה נמסר כי הצבת הזמזמים מבוצעת בהתאם להנחיות העירוניות וכי לא קיים תקן מפורט הקובע דרישות תפקוד הזמזמים ואופן התקנתם מעבר לנקודות המצומצמות שהוגדרו בתקן הישראלי 1918, שעיקרן תדירות האות הקולי ברמזור שמע והנחיות להנמכת ולסימוני המדרכה שלפני מעבר החצייה.

למרות האמור, מבירור שערכה הביקורת עם המתכנן העירוני עולה כי קיים תקן ישראלי ת"י 5990 "התקני שמע לרמזורים להולכי רגל עם מוגבלות ראייה: דרישות תפקוד", מיוני 2011, שמטרתו להגדיר את הדרישות הפומקצונאליות עבור התקני רמזורים המיועדים לסייע לאנשים עם מוגבלות ראייה או/וגם ראייה ושמיעה לחצות את הכביש בכטחה במעברי חצייה מרומזרים. התקן מחולק ל-2 חלקים ומפרט: דרישות תפקוד והנחיות להתקנה ולהפעלה.

67. מבדיקת הביקורת עולה כי בשנת 2009 אושר תקציב בלתי רגיל בסך 595,000 ש"ח, עבור הנגשת צמתים לעיוורים.

מיוני 2011
 9-11-2011
 595,000 ש"ח
 תקנים
 תקנים

68. משיחה שקיימה הביקורת עם מנהלת מחלקת בקרת תנועה בעירייה נמסר כי בעיר קיימים כ-420 צמתים מרומזרים. בתוכנית העבודה לשנת 2010 של אגף התנועה הוגדר יעד של הנגשת 20 צמתים מרומזרים לעיוורים עם זמזמים. מבדיקת הביקורת עולה כי בשנת 2010 התווספו 10 צמתים מרומזרים עם זמזמים לעיוורים בלבד. נכון לנובמבר, 2011, הותקנו ב- 67 מהצמתים בעיר זמזמים לרמזורים.

69. הביקורת מצאה כי לא קיים יעד תקופתי לסיום התקנת זמזמים בצמתים וכי האמור מותנה בקבלת תקציב ספציפי לנושא. לדברי מנהלת מחלקת בקרת תנועה התקנת הזמזמים תבוצע במסגרת פרויקטים לשיפוץ צירים בעיר, בכפוף לקבלת תקציב עירוני מיועד לכך.

70. מבדיקת הביקורת עולה כי נכון לנובמבר, 2011 טרם טופלו פניות תושבים להתקנת זמזמים לעיוורים ב-8 צמתים. משיחה שקיימה הביקורת עם מנהל מחלקת בקרת תנועה נמסר כי התקנת

71. הזמזמים תבוצע בשנת 2012. *הקצב של 1.000.000 ש"ח לשנת 2012 לא יבוצע*
 קיימים מקרים בהם תושבים הגרים במבנים הסמוכים לרמזורים שבהם מותקן הזמזם מתלוננים על רעש. הפתרון שאומץ הינו מערכת המתאימה את רעש הזמזם בהתאם לרעש הסביבה, כאשר בחלק מן הצמתים קיימת בקרה של הפעלת הזמזמים על פי לוח זמנים (מעין התקנת טיימר שמפסיק את פעולת הזמזם בשעות הבעייתיות). הביקורת מציינת כי קיימת בעיה בפתרון האמור, שכן היא מונעת מבעלי מוגבלות לעבור את הצומת בשעות בהן מופסקת פעולת המערכת.

72. מבדיקת הביקורת עולה כי לא קיימת מערכת ממוחשבת המפקחת ומנטרת פעילות רמזורי השמע בעיר. המידע בנוגע לתקלות ~~במסגרת~~ מותנה בקבלת דיווח/תלונה של אזרחים, המדווחים על

התקלה. *התקלה הינה עם זמזם יש לבדוק שםם בחזרה*
מתבצעים ס' אולם תקופתיים במתחם הרמזורים
 הנגשת תחנות אוטובוס / גמסיות ס' אולם / אולם לבקרים עם התקנים.

73. בשנת 2003 אושרו תקנות שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית), תשס"ג-2003. (להלן: "תקנות הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית").

74. בהתאם לתקנה 7 היה על הרשויות המקומיות, יחד עם גורמים נוספים הקשורים לנושא, להכין, בתוך שנה ממועד פרסום התקנות, תוכנית להנגשת תחנות אוטובוס וסככות המתנה שבתחום שיפוטה לתקופה של 10 שנים, דהיינו עד סוף שנת 2013.

75. סעיף 1 לתוספת החמישית לתקנות הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית קובע: "הדרך מהמדרכה הסמוכה לסככת ההמתנה לתוך הסככה, וממנה לרחבת ההיערכות תעמוד בדרישות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.8".

ח' בכסלו, התשע"ב
4 דצמבר 2011
סימוכין: 42885411

אל: מבקרת העירייה

מאת: מנהל מחלקת מקלטים ומחסנים

הנדון: דו"ח מבקרת העירייה בנושא נגישות לאנשים עם מוגבלות

1. סעיפים 114-121 הנגשת מקלטים ציבוריים

בהתיעצות שקימתי עם יועץ הנגישות העירוני מראו בנושא הנגשת מקלטים ציבוריים לאנשים עם מוגבלות התבררו הפרטים הבאים:

א. סעיפים 114-115 – מתייחס לדו"ח

חוק ההתגוננות מתייחס למקלטים חדשים שההיתר לגביהם ניתן לאחר חודש אפריל 2007. כל המקלטים הציבוריים בעיר נבנו לפני המועד הנ"ל כך שהסעיפים הנ"ל אינם חלים עליהם.

ב. סעיף 116 מתייחס לדו"ח

עד כה לא נקבעו תקנות מטעם שר הביטחון לחוק הנגישות למקלטים ציבוריים.

2. חניית נכים בכניסה למקלטים – מצ"ב רשימת מקלטים שאושרה בועדת תימרון מקומית לטובת נכים.

3. סעיף 121 – (ה, ו, ז)

(ה) מקלט 918 – רח' אפוטושו – תושלם רמפה בכניסה באחריות המחלקה.
(ו) מקלט 925 רח' דשבסקי – תושלם רמפת כניסה באחריות המחלקה.
(ז) מקלט 705 רח' הגר"א – צבע פולט אור יסומן מחדש באחריות המחלקה.

בברכה,

מנהל מחלקת מקלטים ומחסנים

העתקים:
מנהל אגף בטחון ושירותי חירום

תאריך : 04/12/2011
 מס' פניה : 81595
 תיק : א-ב,
 מטפל : ס ז

מנהל מחלקת מקלטים ומחסנים

אל : מר

מאת : אגף התנועה

הנדון : הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקומות חניה

בדו"ח ביקורת העירייה להערכות בשעת חירום נדרשנו להתקין מקומות חניה לנכים בסמוך למקלטים.
 מצ"ב רשימת המקלטים כאשר החניות לנכים ישמשו בשעת חירום ובשיגרה.
 מומלץ לפרסם בקרב הדיירים באזור המקלטים

לשירותך בכל עת

בברכה,

מנהל אגף התנועה

העתקים

מנהל אגף רובעים ושכונות + רשימת מקלטים
 מנהל המוקד העירוני + רשימת מקלטים
 מנהלת היחידה לפניות הציבור + רשימת מקלטים
 - מנהל אגף דרכים ומאור + רשימת מקלטים
 - מנהלת מחלקת תכנון
 - מנהלת מדור תכנון שוטף

nas01\Matan\Michtavim\815950001.docx

עדייית תל-אביב - יפו

מנהל ביטוי ותשתית, אגף התנועה, מחלקת הכנון.

תאריך: 30/11/2011
דף: 1

רשימת נושאים לאישור תמרוכים ע"י רשות התמרוך מקומית 207/11
מתאריך: 30/11/2011

מרחב ירקון/מרחב יפתח

סעיף	כתובת	נושא	מניה
1 מרחב ירקון ✓	רחוב: בנימין מטוולה 19 שכונה: (שיכון דז)	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים סמוך למקלט ציבורי ברח' "1221" מס' 8	81595
2 מרחב ירקון ✓	רחוב: רות 1 שכונה: הצפון הישן-החלק הדרום מזרחי	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים סמוך למקלט הציבורי ברח' שולמית 12	81595
3 מרחב יפתח	רחוב: הנרי"א 31 שכונה: נוה שאנן והתחנה המרכזית ומביבתה	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים	81595
4 מרחב יפתח	רחוב: כרם חמד 7 שכונה: שפירא והסביבה	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים	81595
5 מרחב יפתח	רחוב: רבי מאיר בעל הנס שכונה: שפירא והסביבה	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים	81595
6 מרחב יפתח	רחוב: יוסי בן יוסי 5 שכונה: מרכז יפו-מערבית לשד' ירושלים	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים ברח' עולי ציון 22	81595
7 מרחב יפתח	רחוב: השקמה 8 שכונה: ענמי וגבעת עליה	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים ברח' הלזוטס 7	81595
8 מרחב יפתח	רחוב: דשבסקי 7 - 9 שכונה: קרית שלום	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים	81595
9 מרחב יפתח	רחוב: האספרגוס 16 שכונה: רמת-ישראל	הנגשת נכים למקלטים - הקצאת מקום חניה לנכים ברח' הרקפת 17	81595

קצין אתיק יפתח
מרחב יפתח - משטרת ישראל
תאריך: _____

מנהל אגף התנועה
תאריך: 2/12/11

רשות התמרוך מקומית
תאריך: 2/12/11

קצין אתיק ירקון
מרחב ירקון - משטרת ישראל
תאריך: 2/12/11

מינהל החינוך התרבות והספורט
 אגף משאבי חינוך
 י"א בכסלו, התשע"ב
 7 דצמבר 2011
 סימוכין : 43344411

לכבוד
 מבקר העירייה

הנדון: הערות לטיטת דו"ח המבקר בנושא נגישות

להלן התייחסות אגף משאבי חינוך:

הערות	מספר סעיף להתייחסות
טבלת המעקב לפעילות נגישות במוסדות חינוך מתעדכנת באופן שוטף. התאריך בראש המסמך לא שונה, אולם הנתונים היו מעודכנים.	139
א. הנתונים על פי הם נערך אגף משאבי חינוך לשפר ולהנגיש מוסדות חינוך אליהם נרשמו תלמידים, מתבסס מידי שנה על נתוני הרישום והשלמה של מתי"א (מרכז תמיכה יישובי איזורי משה"ח). בשנת 2011 לא ניתן היה לקבל את הנתונים ממת"א ולכן ההתבססות היתה מנתוני הרישום והשלמות שניתנו (בהיעדר מתי"א) ממנהלי בתי"ס.	140
ב. אגף משאבי חינוך נערך למרות זאת לבצע את ההנגשות עפ"י האישורים שנמצאו ברשותו.	
עם חזרתה של היועצת בתחום הצרכים המיוחדים ממת"א, התקבלו מספר עדכונים שהושלמו, כגון: התקנת מאחזי יד, שולחנות וכסאות ישיבה יעודיים.	141
א. עפ"י החלטה בעת"א, ביצוע הנגשות יתבססו ויתבצעו רק לאחר העברת הרשאה תקציבית ממשה"ח. בהמשך, לאחר סיום העבודות והגשת חשבוניות למשה"ח, מועבר התקציב ממשה"ח לעת"א.	142-3
ב. במהלך הביקורת וכתוצאה מהפסקת העברת הרשאות תקציביות ממשה"ח עוד במהלך חופשת הקיץ, נותרו 14 כתות ללא הרשאה ולכן לא ניתן היה לבצע את העבודות.	
ג. מודגש, כי קלינאיות התקשורת הינן עובדות משה"ח והמפרט לביצוע עבודות הפיזיות והציוד הנלווה בהתאם ללקות התלמיד, מתבסס על קביעה מקצועית של קלינאיות משה"ח. במהלך חודשי הקיץ יולי-אוגוסט, קלינאיות התקשורת נמצאות בחופשה מרוכזת. קביעת הכתה שתונגש עבור התלמיד בעל לקות השמיעה, מתבססת על הנחיות קלינאית תקשורת ויועץ אקוסטי ואין לרשות המקומית יכולת לשנות הליך זה. בד"כ מדובר בכתה הנמצאת בריחוק מפעילות תלמידים בחצר ובפינות שקטות ככל שניתן במבנה ביה"ס. לעיתים, מצבה הפיזי של הכתה הינו כזה שמחייב שינויים מעבר להמלצות	144

<p>המינימליות שמסתכמות בהשתתפות משה"ח בסך 30,000 ₪ ונדרש לבצע החלפת חלונות קיימים לחלונות אקוסטיים, התקנת תקרה, ציפויי גבס בקירות לבליעת רעשים, החלפת דלת כניסה, הוצאת מזגן קיים והחלפתו במזגן שקט והתקנת ציוד שמיעה ייעודי בהתאם ללקות התלמיד.</p> <p><u>להלן פירוט העבודות וההצטיידות במקסימום עלות לכתה:</u></p> <table border="0"> <tr> <td>תקרה אקוסטית+ חשמל :</td> <td>20,000 ₪</td> <td>מזגן :</td> <td>12,000 ₪</td> </tr> <tr> <td>ציוד ותיקוני טיח :</td> <td>2,500 ₪</td> <td>מערכת שמע :</td> <td>5,000 ₪</td> </tr> <tr> <td>דלת כניסה :</td> <td>3-5,000 ₪</td> <td>רגליות :</td> <td>1,000 ₪</td> </tr> <tr> <td>זיגוג :</td> <td>20,000 ₪</td> <td>ציפוי בולע בקירות :</td> <td>4,000 ₪</td> </tr> <tr> <td>סגירת חלונות עליוניים :</td> <td>4,000 ₪</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>PVC :</td> <td>7,000 ₪</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>יועץ אקוסטי :</td> <td>1,200 ₪</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p><u>העלות מסתכמת בין 50-80 אש"ח</u></p>	תקרה אקוסטית+ חשמל :	20,000 ₪	מזגן :	12,000 ₪	ציוד ותיקוני טיח :	2,500 ₪	מערכת שמע :	5,000 ₪	דלת כניסה :	3-5,000 ₪	רגליות :	1,000 ₪	זיגוג :	20,000 ₪	ציפוי בולע בקירות :	4,000 ₪	סגירת חלונות עליוניים :	4,000 ₪			PVC :	7,000 ₪			יועץ אקוסטי :	1,200 ₪			
תקרה אקוסטית+ חשמל :	20,000 ₪	מזגן :	12,000 ₪																										
ציוד ותיקוני טיח :	2,500 ₪	מערכת שמע :	5,000 ₪																										
דלת כניסה :	3-5,000 ₪	רגליות :	1,000 ₪																										
זיגוג :	20,000 ₪	ציפוי בולע בקירות :	4,000 ₪																										
סגירת חלונות עליוניים :	4,000 ₪																												
PVC :	7,000 ₪																												
יועץ אקוסטי :	1,200 ₪																												
<p>עת"א במצבים חריגים, ועפ"י שיקוליה, יכולה לקבל החלטה להנגיש כיתה בטרם התקבלה הרשאה תקציבית ממשרד החינוך כלומר במימון עצמי של הרשות.</p>	145																												
<p>א ביצוע הנגשה אינו מתנהל באופן מערכתי לכל המוסדות, אלא נכלל במסגרת תכנית עבודה ובקצב ביצוע עבודות שיפוץ ושדרוג מוסדות חינוך. לדוגמא: ** בעת ביצוע עבודות פיתוח בחצר, נבנים גם רמפות ושבילי גישה לשיפור הנגישות. ** בעת ביצוע שיפוץ והכשרת שרותים, נכלל גם תוספת תא שרותים לבעלי צרכים מיוחדים.</p> <p>ב. במוסדות בהם יש צורך בהתקנת מעלית, מוצב זחלילון לתקופת הגישור עד להשלמת הליך התקנת המעלית.</p>	148																												
<p>בדיקות לצרכי הנגשה ו/או פתרונות להנגשה, מתבצעות גם עם גורמי מתי"א ועדכונים ממנהלי המוסדות לדוגמא: לקויות זמניות עקב פציעות מתאונות דרכים, ניתוחים וכו'. לעיתים יש החמרה במצבו של התלמיד, ויש צורך להתאים את אמצעי ההנגשה בהתאם.</p>	150																												
<p>עדכוני מתי"א מסייעים למערכת החינוך בהיערכות לביצוע עבודות הנגשה ורכישת ציוד מבעוד מועד (טרם פתיחת שנה"ל).</p>	151																												
<p>ראה התייחסות בסעיף 139</p>	152																												
<p>ב 6 המוסדות הנ"ל בהם לא קיימת נגישות הכוללת רמפה מעלית/ש. נכים- מצב לקות התלמידים אינו מצריך הכשרה במסגרת עבודות פיתוח ושיפוצים, יכללו גם שיפורי ההנגשה כפי שמנהל החינוך משלב במהלך העבודות, כדוגמת בייס מירון – המתוכנן לעבור שיפוץ ותוספת שרותי נכים בשנה הקרובה.</p>	153																												

ב ב ר כ ה,

מנהל אגף משאבי חינוך

העתק:
היחידה לתכנון אסטרטגי

35. בניגוד לנאמר בסעיף זה, פרוטוקול הישיבה בה הוטל על צוות הנגישות העירוני להכין תוכנית רב שנתית להנגשת העיר הועבר לביקורת. פרוטוקול זה הוא סיכום הישיבה שהתקיימה ב- 27 במאי 2010 ומוזכרת בסעיפים 37-38 בטיט דוח הביקורת. אין פרוטוקול אחר!

41. התוכנית הרב שנתית:

א. התוכנית הינה חלקית בלבד כי הכנתה עדיין לא הושלמה כאשר הביקורת בדקה את הנושא. בינתיים הושלם המרכיב של הגינות הציבוריות, ובהמשך יושלם גם המרכיב של רחובות העיר. לעניין הרחובות הוחלט עם אגף דרכים כי התוכנית תכלול הנגשת קטעי הרחובות עם תחנות אוטובוס (כי לא ניתן להנגיש את כל רחובות העיר עד שנת היעד- 2021). יש לציין שהתוכנית לא צריכה להתייחס ליחידות העירייה (כפי שכתב בדוח) אלא למרכיבי הסביבה הפיזית.

ב. לא ברור מדוע נכתב כי "התוכנית אינה מתחשבת בתקנות שפורסמו/עתידות להתפרסם הקובעות תקופת הנגשה בכל נושא/תחום". בדר"כ נקבעה בתקנות תקופת של 11 שנה להשלמת ההנגשה, והתוכנית הרב שנתית מאמצת יעד זה (שנת 2021). יוצא הדופן היחיד הוא נושא הרחובות: כיוון שהיעד שנקבע בתקנות נגישות דרכים (11 שנים) אינו ריאלי, התקבלה ההחלטה הנזכרת בסעיף א' לעיל.

ד. כאמור בהתייחסותנו לסעיף 34, החוק אינו מחייב עריכת סקר מצב הנגישות במבני ציבור ובמרחב הציבורי הפתוח. הדרך בה הוחלט לנקוט בתוכנית הנגשת העיר היא שקביעת סדר הקדימויות להנגשה בכל תחום ותחום (מוסדות חינוך, מוסדות קהילה, גינות ציבוריות וכד') לא תהיה לפי מצב הנגישות בכל אתר אלא לפי שיקולים אחרים (פריסה בעיר, גודל האתר, מסי משתמשים וכד'), זאת כדי להמנע מסקר נגישות מיותר ובזבזני (בזמן ובכסף) בכל המרחב העירוני.

ה. בניגוד לנאמר, התוכנית כוללת את כל בתיה"ס העירוניים והמשותפים. היא אינה מתייחסת לגני הילדים כי תקנות הנגשת מוסדות חינוך אינן מחייבות הכללת גני ילדים בתוכנית הרב שנתית.

ו. בתוכנית הסופית יפורטו השיקולים בקביעת סדר הקדימויות להנגשה.

ז. התוכנית הסופית תציג אומדן עלויות, אך הוא יהיה ראשוני בלבד ויתבסס על הסקרים המדגמיים שנערכו בין היתר לצורך זה (סקר מוסדות עירוניים, סקר גינות, סקר קטעי רחובות). אומדן עלויות מבוסס יתאפשר רק עבור כל "מנת ביצוע שנתית" לאחר שתוכן תוכנית ההנגשה עבור המוסדות/האתרים הנכללים בה.

42. בניגוד לכתוב בסעיף זה, לא נקבע לוי"ז מול המנכ"ל להשלמת התוכנית הרב שנתית. יחד עם זאת, אין ספק שהכנת התוכנית נמשכת זמן רב, מעבר למסגרת הזמן הראוייה להכנת התוכנית.

46. ההחלטה המוזכרת בסעיף זה אינה סותרת את הנאמר בסעיף 45. מדובר בתקציבים לפרוייקטי הנגשה העומדים בפני עצמם ולא כחלק מפרוייקטים של שדרוג כללי בהם כבר משולבות התאמות נגישות, שאת רובן לא ניתן להפריד מהעבודה הכוללת. היקף ההשקעה בהנגשה בפרוייקטים המשולבים גדול יותר מזה שבפרוייקטים הנפרדים.

64. ההנחיות להצבת רמזורי שמע הוצאו לא על-ידי היחידה לתכנון אסטרטגי אלא על-ידי צוות הנגישות העירוני לאחר תאום עם מנהל בת"ש.

83. בינתיים התקבלה רשימת תחנות אוטובוס. התוכנית הרב שנתית תכלול, כאמור, את הנגשת קטעי הרחובות בהן מוצבות תחנות אוטובוס וזאת כדי להבטיח נגישות אל התחנות מהצמתים הקרובים. יודגש כי סככות האוטובוס החדשות שהוצבו בעיר בשנתיים האחרונות הן נגישות בהתאם לדרישות תקנות הנגישות לתחבורה ציבורית.

84. סקר הנגישות המדגמי נערך כצעד ראשון לקראת הכנת תוכנית רב שנתית להנגשת קטעי רחובות עם תחנות אוטובוס. לכן האמירה בסעיף הקודם כי "לא קיימת התייחסות בתוכנית הרב שנתית להנגשת תחנות אוטובוס כלל" אינה מדויקת.

86-97. יש לציין כי הצבת סככות האוטובוס החדשות (על-ידי הרשות לפיתוח כלכלי והזכין שנבחר) נערכה לפי הנחיות שגובשו על-ידי משרד אדריכל העיר וצוות הנגישות העירוני. הנחיות אלה מבטיחות רוחב מעבר פנוי בעורף/חזית הסככה. תוכנית הצבה המוגשת לתאום הנדסי נבדקת לפי הנחיות אלה ובמידה שאינה עומדת בהן הזכין נדרש להגיש תוכנית חדשה. יחד עם זאת, אכן יש מקרים בהם מתברר, לאחר הצבה, כי ההנחיות לא נשמרו (בעיקר, המצאות מכשולים בדרך ל"רחבת הערכות"), ולעיתים לא ברור מי הגורם הנדרש לטפל בכך.

94. הנחיות להסדרת רחבת הערכות פנוייה ממכשולים נכללו בהנחיות להצבת סככות אוטובוס שגובשו על-ידי משרד אדריכל העיר וצוות הנגישות, אך אין דרישה בהן לסימון הרחבה בפס בצבע כחול. בזמנו הסברנו לנציבות שוויון זכויות את עמדתנו והבנו כי גם הנציבות אינה שלמה עם ההנחיה. לאחרונה, יועץ הנגישות של משרד התחבורה

(המרכז הישראלי לנגישות של עמותת שק"ל, בראשות ד"ר אר (המליץ למשרד ולנציבות לא לדרוש בשלב זה את סימון הרחבה בגלל שינויים במימדי האוטובוסים.

131-133. תקנות הנגישות למוסדות חינוך (הנגשה בסיסית) אינן חלות על גני ילדים (ראו הגדרת "מוסד חינוך" בתקנות אלו). התקנות המקבילות (התאמות נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה) חלות על גני ילדים. כלומר, רק כאשר תלמיד בעל מוגבלות (או שאחד מהוריו בעל מוגבלות) נרשם לגן, חלה חובת הנגשת הגן. לפיכך, אין צורך להכין תוכניות נגישות לגנים עד ל- 27 במרס 2012 ואין צורך בהוצאת היתרים להנגשת הגנים עד ל- 27 בספטמבר 2012.

134. מאז בדיקת הביקורת, ערך צוות הנגישות ישיבה עם מינהל החינוך ואגף תקציבים בה הציע מתווה להתמודדות עם המטלה של הגשת בקשות להיתרי בניה לצורך הנגשת בתי הספר. בשבועות הקרובים יסוכם המהלך לקידום המטלה.

148. התוכנית שהגיש אגף משאבי חינוך אכן התייחסה להתקנת מעליות בלבד (ולכן היו חסרים בה בתי"ס שכבר הותקנה בהם מעלית). צוות הנגישות התבסס על התוכנית הזו אך השלים אותה על-ידי הוספת המוסדות החסרים. יודגש כי התוכנית הרב שנתית תנחה לבצע את כל התאמות הנגישות הנדרשות בתקנות. נציין פעם נוספת שתוכנית הנגישות הרב שנתית אינה צריכה לכלול את גני הילדים (ראה סעיפים 131-133 לעיל).

בברכה

היחידה לתכנון אסטרטגי וצוות הנגישות העירוני

העתקים:

יו"ר מועצת העיר ויו"ר הרשות העירונית לענייני מוגבלים
מהנדס העיר
מנהל מינהל בת"ש
ס/מנהלת מינהל החינוך התרבות והספורט
אדריכל העיר
הרשות לפיתוח כלכלי
מנהלת היחידה לתכנון אסטרטגי
מנהלת תחום נכויות מינהל השירותים החברתיים
אגף תקציבים וצוות הנגישות העירוני
תחום נכויות מינהל השירותים החברתיים וצוות הנגישות העירוני
יועץ הנגישות לעירייה
מנהל תכנון ובקרה חטיבת משאבי אנוש ומינהל

ט"ז בכסלו, התשע"ב
12 דצמבר 2011
סימוכין: 43797911
תיק: פרויקטים, כללי

לכבוד :
מבקרת העירייה

הנדון: התיחסות לטיטת ממצאים בנושא היערכות העירייה להבטחת נגישות לאנשים עם מוגבלות

אגף דרכים ומאור פועל זה למעלה מעשור להטמעת נושא הנגישות לאנשים עם מוגבלות, ופועל "להדביק" את העדכוניים בהנחיות ובתקנות המפורסמים מעת לעת, כאמור בסעיף ו'18 בדו"ח "התקנות טרם פורסמו ברשומות" לגופו של הדו"ח להלן התיחסותנו:

- סעיפים 39 ו-47 - קיימים תב"רים יעודיים באגף דרכים ומאור (הנמכת מדרכות), מעבר לכך הנושא מוטמע לתוך התכנון השוטף!
- סעיף 41 א' - אגף דרכים ומאור **אינו** קובע תוכניות עבודה במרחב הציבורי. תוכניות עבודה נקבעות בתהליך עבודה מסודר בניהול הנהלת מינהל בינוי ותשתית ושיתוף "גורמי התשתית" הנוספים במרחב הציבורי. אגף דרכים ומאור ימשיך לסייע ליחידה לתכנון אסטרטגי ככל שניתן, אולם הכנת תוכנית כנ"ל אינה בסמכות / אחריות האגף.
- סעיף 48 א' - אגף דרכים ומאור **אינו** אחראי להקמה ולתחזוקה של המרחב הציבורי הכולל ובוודאי לא בנושא הנגשתו לאנשים עם מוגבלות. במרחב הציבורי קיימות תשתיות רבות הקשורות במישרין לנושא הנגישות שאינן באחריות האגף, לדוגמא: עמודי תמרור ושילוט, עמודי רמזור, תחנות אוטובוס, עמודי פרסום, עמודי מחסום, עמודי חשמל, פחי אשפה, פחי מחזור וכו'. האגף אחראי לתשתית המדרכה והכביש והינו גורם אחד מיני רבים האחראים יחדיו על הקמה ותחזוקה של המרחב הציבורי הכולל.
- סעיף 49 א' - בדיקת תוכניות צמתים וכו' בתחום הנגישות אינה באחריות האגף אלא באחריות מינהל הנדסה. בדיקת תוכניות על ידי אגף דרכים ומאור מתייחסת לסוגיות מקצועיות בתחום תשתית הדרך.
- סעיף 49 ב' - הקמת גשרים אינה מבוצעת על ידי אגף דרכים ומאור, תחזוקת הגשרים המבוצעת על ידי האגף מתייחסת לתחום המבני בלבד.
- סעיף 54 – אגף דרכים ומאור אינו "אחראי למפות את כלל צרכי ההנגשה במרחב הציבורי" ולא כל שכן לתעדף אותן. במרבית הרחובות במרכז העיר בוצעו הנמכות והנגשות לפי ההנחיות הרלוונטיות שהיו קיימות במועד הביצוע (עד כה בוצעו כ- 15,500 הנמכות). כמו כן מקפיד האגף ליישם את ההנחיות הרלוונטיות בעת התכנון והביצוע של הרחובות (הנמכות, הסרת מכשולים וכו').
- סעיף 58 - לתשומת ליבך פער בין עלות הנמכה בין השנים שנבדקו, כמעט פי שתיים.
- סעיף 84 - אגף דרכים ומאור הוביל את הסקר.
- סעיף 85 – בעיר 835 ק"מ כביש סלול וכ- 1075 כביש. החומר מופיע בכל הפרסומים הרישמיים של עיריית תל אביב-יפו.

- סעיף 86 וסעיף 90- אגף דרכים ומאור לא מונה להיות אחראי כולל לנושא הנגשת סביבת התחנה. נקבעו שני תהליכים, מיידי וארוך טווח. בתהליך המיידי אגף דרכים ומאור פועל כמענה בלבד לפניית של מפקח נגישות אזורי ומבצע הנגשות בשטח דרך בלבד. בתהליך ארוך טווח האגף התבקש לבצע סקר בלבד וזה אכן בוצע.

בברכה,

מנהל אגף דרכים ומאור

העתקים :
גזבר העירייה
סמנכ"ל משאבי אנוש ומינהל
סמנכ"ל תפעול
מנהל מינהל בינוי ותשתית
מנהלת מינהל החינוך
מהנדס העיר
ס' גזבר ומנהלת אגף התקציבים
ס' מנהל מינהל בינוי ותשתית
מנהל אגף התנועה
מנהל אגף מבני ציבור
מנהל מחלקת בינוי, אגף מבני ציבור
מנהלת מינהל השירותים החברתיים
מתכנן עירוני, היחידה האסטרטגית מינהל הנדסה
מנהל האגף לביטחון ושירותי חירום
מנהל אגף משאבי חינוך מינהל החינוך
מנהל אגף נכסי העירייה
מנהל אגף בתי העירייה
מנהל פיתוח עסקי ברשות לפיתוח כלכלי
יו"ר צוות הנגשות העירוני
מנהלת מחלקת דרכים
מנהלת מחלקת בקרת תנועה, אגף התנועה
מנהל מחלקת מקלטים, אגף בטחון ושירותי חירום
מנכ"ל הרשות לפיתוח כלכלי

ט"ז בכסלו, התשע"ב
 11-דצמבר-12
 סימוכין : 43889511

לכבוד
 מבקר העירייה

הנדון: טיוטת ממצאים לדו"ח ביקורת בנושא היערכות העירייה להבטחת נגישות לאנשים עם מוגבלות

טיוטת הממצאים לדו"ח הביקורת מספקת בחינה חשובה ומקיפה למילוי חובתה של העירייה להנגיש מבנים, תשתיות, שירותים וסביבה באופן שיתן מענה הולם לצרכים של אנשים עם מוגבלויות ויעגן את זכותם להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה.

שמנו לנו למטרה מרכזית לקדם את הנגישות בתל-אביב-יפו ואנו משקיעים מאמצים ומשאבים רבים לשם כך. גם בשנים הבאות, נמשיך לבצע חובה חשובה זאת ולהנגיש גינות ציבוריות, חופי רחצה, מתקנים ומקלטים, כפי שעשינו עד כה.

באשר לממצאי הדו"ח, חשוב להדגיש, כי על-אף שחוק ההתגוננות האזרחית קובע חובת הנגשה למקלטים ציבוריים שההיתר לגביהם ניתן לאחר 2007 ולמרות ששר הביטחון טרם קבע את התאמות הנגישות הנדרשות, נוסף להתקין רמפות הנגשה למקלטים העיליים ולהכשיר חניות בסמוך להם. כמו כן, החל משנת 2010 כל פרויקט חדש במרחב הציבורי מתוכנן בליווי יועץ נגישות בהתאם לחוקים ולתקנות הדנים בחובת הנגישות. במקביל, אנו עורכים בדיקות נגישות ומבצעים התאמות נקודתיות במסגרת תב"ר ייעודי לנושא.

ב ב ר כ ה ,

משנה למנכ"ל העירייה

העתקים:

יו"ר צוות הנגישות העירוני
סמנכ"ל משאבי אנוש ומינהל
מהנדס העיר
גזבר העירייה
ס. גזבר ומנהלת אגף התקציבים
מנהל מינהל בת"ש
מנהלת מינהל החינוך
מנהלת מינהל השירותים החברתיים
מנהל אגף שפ"ע
מנהל האגף לביטחון ושירותי חירום
מנהל אגף נכסי העירייה
מנהל אגף התנועה
מנהל אגף דרכים ומאור
מנהל אגף מבני ציבור
מנהל אגף משאבי חינוך מינהל החינוך
מנהל אגף בתי העירייה
מנהל תכנון ובקרה
מנכ"ל הרשות לפיתוח כלכלי
מנהל מחלקת מקלטים
מנהל מחלקת בינוי
מנהלת מחלקת בקרת תנועה
מנהלת פרויקטים חטיבתיים
מתכנן
מנהל פיתוח עסקי, הרשות לפיתוח כלכלי

י"ט בכסלו, התשע"ב
15 דצמבר 2011
מספרנו: 8 - 44471511

אל : - מבקרת העירייה

מאת : מנהל אגף נכסי העירייה

הנדון : התייחסות אגף נכסי העירייה לטיטוט ממצאים לדוח ביקורת בנושא היערכות העירייה להבטחת נגישות לאנשים עם מוגבלות

בהתייחס לטיטוט הממצאים לדוח ביקורת בנושא היערכות העירייה להבטחת נגישות לאנשים עם מוגבלות שהועברה אלינו (להלן: "טיטוט הממצאים"), הריני להשיבך כדלקמן:

1. ראשית, עלי לציין כי בניגוד לאמור בסעיף 111 לטיטוט הממצאים, לא מסרתי לבקורת כי קיים סעיף במסגרת חוזי השכירות הקובע כי השוכר מתחייב לעמוד בכל הוראות החוק, בכלל זה עמידה בהוראות חוק שויון זכויות. ציינתי בפני הבקורת כי קיים סעיף הקובע כי השוכר מתחייב לפעול על פי כל דין, ומכך משתמע כי עליו לפעול גם על פי החוקים והתקנות הרלבנטיים לעניין נגישות לאנשים עם מוגבלות.

2. יחד עם זאת, על מנת להבטיח כי השוכרים יעמדו בדרישות חוק שויון זכויות לאנשים עם מוגבלות התשנ"ח-1998 וכל החוקים והתקנות הנובעים ממנו, ישונה נוסח הסעיף הקיים בחוזי השכירות באופן הבא:

"האחריות לקבל היתרים או רישונות על פי כל דין לרבות על פי חוק שויון זכויות לאנשים עם מוגבלות התשנ"ח-1998 וכל חוק ו/או תקנות הנובעים ממנו לשימוש בנכס למטרה הנקובה בהסכם ולקיימם בתוקף במהלך כל תקופת השכירות תחול על השוכר, והוא הדין לגבי מילוי או עמידה בכל התנאים שיוצבו ע"י הרשויות המוסמכות לצורך קבלת היתר או הרשיון או לצורך שמירה על תוקפם".

צברכת,

א

מנהל אגף נכסי העירייה

מנל העירייה

העתק:

מנהל מחלקת מקרקעין

מנהלת מחלקת דיור ושירותים

רכז עיסקאות מקרקעין

תיק כללי

15.12.11

מבקר העירייה

**הנדון : טיוטת ממצאים לדוח ביקורת בנושא הערכות העירייה להבטחת נגישות לאנשים עם מוגבלות-
התייחסות הרשות לפיתוח כלכלי**

הרשות לפיתוח כלכלי מתכבדת להגיש התייחסותה לטיוטת הדו"ח שבנדון:

1. התייחסות הרשות הינה לפרק "הנגשת תחנות אוטובוס" (סעיפים 73 – 97 לדו"ח) שהינו הפרק היחיד שעוסק בפרוייקט לו נגיעה לרשות.
2. התייחסות לסעיף 94 ב' לדו"ח:
 - 2.1. ככלל עם החלפת תחנה ישנה לתחנה חדשה תבוטל ההגבהה והתחנה תהיה בקו אחד עם המדרכה.
 - 2.2. תחנה ישנה אין מספר (26024) – תמונה בעמוד 22 –
 - 2.2.1. באשר לרחבת ההערכות, הרי שלמיטב ידיעתנו מכיוון שמתקן ההרמה יורד מהאוטובוס אל המדרכה, על מידות רחבת ההערכות להימדד מקצה המדרכה הקרוב לכביש (לעיתים התחנה ממוקמת מרחק של 2-3 מטר מקצה המדרכה כך שגם אם יש ליד התחנה רחבה פנוייה, ממילא מתקן ההרמה לא מגיע לשם). לפיכך, במקרה של תחנה 26024 יתכן ובמידה ותתבצע מדידה מקצה המדרכה יתגלה כי קיימת רחבה תקינה.
 - 2.3. תחנות 393 ו-434 –
 - 2.3.1. קיומו של שביל האופניים כחלק מרחבת ההערכות עדיין מאפשר את הורדתו של מתקן ההרמה. לפיכך, יתכן שאין לעצור את מדידת רחבת ההערכות דווקא עם תחילתו של שביל האופניים. אנו ממליצים לבדוק נושא זה עם יועץ הנגישות העירוני.
 - 2.4. תחנה 4537 –
 - 2.4.1. כפי שצוין לעיל, מכיוון שמתקן ההרמה יורד מהאוטובוס אל המדרכה, הרי שעל מידות רחבת ההערכות להימדד מקצה המדרכה הקרוב לכביש. בתחנה זו, למשל, התחנה ממוקמת מרחק רב מקצה המדרכה כך שממילא נראה כי מתקן ההרמה יורד על המדרכה לפני התחנה ולא לצידה בשטח המגונן. לפיכך, יתכן ובמידה ותתבצע מדידה מקצה המדרכה יתגלה כי קיימת רחבה תקינה.
 3. התייחסות לסעיף 945 ב' –
 - 3.1. ככלל עם החלפת תחנה ישנה לתחנה חדשה שטח מקום ההמתנה לאדם הנע בכסא גלגלים יעמוד בהוראות הקבועות בחוק, שכן התחנות החדשות תוכננו ועוצבו כך שיעמדו בהוראות הללו.

בברכה,

מנהל אגף יזמות ופיתוח עסקי

מקסימום תל אביב
כרטיס הנושב שהוא גם כרטיס אשדף

מגליסומיאל Jaffa Port

קריית עתידים (בנין מס. 2), ת.ד. 58186 תל אביב-יפו 61580
טל: 03-6497888 | פקס: 03-6498444 | info@ta-eda.co.il

נספח 'א

עיריית תל-אביב-יפו
ישראל
10000000

כ"ז בטבת, התשע"ב
22 ינואר 2012
סימוכין:

לכבוד

מבקרת העירייה

הנדון: דו"ח ביקורת בנושא נגישות

שלום וברכה,

סליחה על האיחור, תודה על הדו"ח.
לגבי צוות הנגישות העירונית:

אכן, לא נפתרה בעיית היותי יו"ר הצוות וגם יו"ר המועצה. איני ממש "חותמת" על נירת המצריכה ביצוע אלא רק על פניות ציבור ודברים כלליים. אני אשמח לפתרון האי תקינות הזו.
יש לי השגות רבות לגבי דרך הפעולה של הצוות. האנשים מיומנים ומקצועיים אבל לא עובדים לפי תכנית סדירה ועל בסיס תקציב נתון אלא יותר במתכונת "כבוי שריפות" כשהתקציבים אמורים לבוא מהמחלקות עצמן – שפי"ע בנושא חופים, חינוך – הנגשה במוסדות חינוך, בת"ש בנושאי כבישים מדרכות וכו'. כל אחד לפי טוב לבו על פי פנייה שלנו.
ברור שחוק המדינה אינו מתקצב ע"י המדינה, וכדי להגיש על פי חוק את העיר יקח פריסה של כ- 20 שנים ותקציב מדינה בהתאם, צריך להחיל חובת הנגשה על כל מבנה חדש וכל תכנית פיתוח ולתקצב מתקציב הפרוייקט.
יועץ ההנגשה המעולה העובד איתנו צריך ללוות את האגפים השונים בשלב התכנון גם תכנון ארועים גם שיפוץ רחובות (זה מבוצע) והכללת התקציב להנגשה בכל פרוייקט.
ממוסדות תרבות עירוניים נדרשת הנגשה לכבדי שמיעה ציוד הגברה (אוזניות) וכתוביות מעל הבמה. בבתי העירייה הותקנו עמדות לסוגי מוגבלויות עם סימנים מתאימים.
אם וכאשר יוסדר נושא תיפקודי כיו"ר צוות הנגישות, אולי נוכל לעבד תכנית לפי ממצאי הדו"ח עם דגשים ספציפיים ותיקצובם.

בכבוד רב,
גנעל דיין
יו"ר המועצה

צוות נגישות

– יועמ"ש
– מנכ"ל